

[Jens Peter Jensen.]

Selv om jeg i dag kun lige er kommet ind ude fra kulisserne, har jeg da et levende indtryk af, at folketinget har mere end nok at gøre med den nødvendige lovgivning, som skal gennemføres. Jeg har i min iagttagelsesperiode gjort den observation, at tinget har fået mange nye medlemmer, som før valget så ret overlegent på folketingets arbejde, men som efter valget er kommet til den opfattelse, at dette er en arbejdsplads, der stiller krav til sine folk. De er ved at synke i knæ under arbejdets byrde, og det kan være meget nyttigt, at de har gjort den erfaring, vedkender sig den og forklarer ude i befolkningen, at sådan er det.

Jeg tror altså, vi skal vente med de nye lovforslag, som især den socialdemokratiske ordfører var inde på.

Må jeg slutte med at tilsige venstres støtte til det foreliggende regeringsforslag og tilsige god vilje til en hurtig udvalgsbehandling. Det vil fremgå af, hvad jeg har sagt her, at dermed tager jeg afstand fra det lovforslag, der er fremsat af det ærede medlem hr. Ømann m. fl.

Dagmar Andreasen (RV):

Det er velgørende, at ministeren i sin fremsættelsestale ikke prøver at bilde nogen ind, at en prislov er nogen særlig lykke eller velsignelse.

Det er jo svært at gøre op, om en prislov i sine totalvirkninger i det lange løb tjener det tilstræbte formål: at holde priserne tilbage. Ingen prislov er så effektiv i den retning som sund konkurrence; det er jeg helt sikker på den nuværende handelsminister vil give mig ret i. Det var den forrige i hvert fald ikke uvillig til at gøre.

I nogle tilfælde kan en prislov holde prisen på en bestemt vare så langt nede, at konkurrencen skades, fordi antallet af udbydere svinder ind. I andre tilfælde vil en prislov stabilisere priserne på et højere niveau, end den frie prisdannelse ville have medført. Det sidste er nok ikke så velkendt, men det er faktisk sådan, at prislove kan medføre en behagelig ro på prisdannelsen, behagelig for dem, der sælger varer.

For øvrigt vil jeg da gerne sige, at det heller ikke kan udelukkes, at prislove i visse tilfælde og situationer virker helt efter hensigten, især på kortere sigt.

Det er selvfølgelig med blandede følelser, jeg på det radikale venstres vegne taler om prisloven, men jeg vil gerne sige, at konklusionen alligevel er, at med den købekraft, vi har for vane at pumpe ud i det danske samfund uden modsvar i produktionen, er det helt rimeligt, at regeringen skaffer sig muligheder for, at der gribes ind i prisdannelsen; ellers bliver det for let på kort sigt at hente store fortjenester hjem. Så må man bare håbe, at der i øvrigt vil være forståelse for, at det på langt sigt vil være det sundeste at sørge for, at der bliver balance imellem forbrug og produktion.

En af vejene til at tilvejebringe denne balance er at øge produktionen. Jeg har lagt mærke til, at når sådan mere vante politikere end jeg taler om det fra denne talerstol, taler man om ressourceallokering, og det kan godt være, det er lidt følelsesbetonet, eller der er en vis modvilje imod at skulle indrømme lige ud, at det betyder, at de producerende erhverv skal have mere kapital og mere arbejdskraft, og det hænger i høj grad sammen med dette lovforslag om priser og avancer.

Lovforslaget giver en bemyndigelse til monopoltilsynet til at gribe ind og ifølge § 8 en pligt til at gribe ind, hvis der konstateres urimelige priser. Nu findes der jo ingen definition i lovforslaget af, hvad der er urimeligt, og hvad der ikke er urimeligt, og når man skal til at gå priserne efter, vil man havne nede til sidst ved dette: hvilket afkast må den kapital, der er anbragt i virksomheden, få? Der har der været en vis tilbøjelighed til indtil nu, at monopoltilsynet i de virksomheder, som var underlagt monopoltilsynet, ikke har villet acceptere en forrentning, som var på højde med den aktuelle obligationsrente, og det er jo et spørgsmål, om det er rimeligt. Ud fra min opfattelse ville det være mere rimeligt, om man til den tid enhver tid aktuelle obligationsrente lagde et risikotillæg, men da denne afgørelse jo helt og holdent efter lovforslaget er monopoltilsynets, ville det være værdifuldt, om man her kunne få en udtalelse fra ministeren om, hvad man egentlig skal forstå ved et rimeligt afkast. Jeg har lagt mærke til, at der i bemærkningerne til § 7 står, at det ikke er sikkert, at alle lønomkostninger må indregnes i priserne, fordi det ikke er sikkert, at lønomkostningerne er nødvendige.